

בדרכו

מרבן של כל בני הגולה
מרן שר התורה שליט"א

אמונה

גיליון ק"כ
פר' וישלח תשפ"ב

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע

בנו של עשיו נקרא 'אחי'

הצילני נא מיד אָזוי מיד עֵשׂוּ כִּי יָרָא אָנֹכִי אֹתוֹ (ל"ב י"ב)
כפל הלשון שבפסוק 'מיד אחי מיד עשו' נראה מיותר לכאורה. ועי'
רש"י כאן.

ואמר בזה רבינו שליט"א: יש במדרש שעשו מתוך שנאתו הגדולה
לאחיו יעקב אבינו, קרא לאחד מהבנים שנולדו לו "אחי" כדי
שיזכור בכל שעה שיש לו אח שצריך לנקום בו (עי' כע"ז מדרש
אגדה וישלח אות י"ב) !

וזה מה שביקש יעקב 'הצילני נא מיד' מי שקרא את בנו 'אחי' כדי
לנקום בו, מיד 'עשו'... (שבענו מטובך)

למה לא הזכיר יעקב את הנשים

וישא את עיניו וירא את הנשים ואת הילדים ויאמר מי אלה
כך ויאמר הילדים אשר זזו אלקיים את עבדך ל"ג ה'.

ש. קצת יש להעיר דיעקב אבינו ע"ה נשאל מי אלה לך והיינו הנשים
והילדים וכמ"ש וירא את הנשים ומאידך ענה רק הילדים וגו' ולא
התייחס לנשים. וקצת צ"ב.
ת. ממילא יש גם נשים.

למה יעקב בטענות דווקא לשמעון ולוי במעשה שכב

ויענו בני יעקב את שכב ואת זבמור אביו במרמה וגו'. ל"ד י"ג.
ש. הנה בפשוטו מדכתיב ויענו בני יעקב וגו' במרמה, משמע דכל
בני יעקב תיכננו לעשות מה ששמעון ולוי עשו, דאל"כ הו"ל ויענו
'שמעון ולוי' את שכב וגו'. אמנם מדכתיב להלן פסו' כ"ה ויהי ביום
השלישי וגו' ויקחו שמעון ולוי וגו' איש חרבו וגו' משמע דרק
שמעון ולוי תיכננו כן, (ויותר מזה שאם כל בני יעקב תיכננו לעשות
כן א"כ למה יעקב בא בטענות להלן פסו' ל' וכן כפ' ויחי רק על
שמעון ולוי). וצ"ב.
ת. שמעון ולוי היו בעיקר. (תשובות הגר"ח)

יעקב אבינו הסתפק האם מותר לו להקריב

ויאמר לו אלקיים אני קל שקי פרה ורבה גוי וקהל גוים יתיה
במקו (לה, יא)
"שעתידים בניו להקריב בשעת איסור במות, כגוים בימי אליהו"
רש"י.

וצריך להבין מה הבשורה הגדולה בזה, ומדוע בישר לו עכשיו
דוקא, ויש לומר שפשוט בזה ספק גדול שהיה לו ליעקב, וכדלהלן.
כי הנה מצינו באברהם ויצחק שהקריבו קרבנות, מפני שכל עוד לא
נתקדש ירושלים, מותר להקריב בכל מקום, וזהו דין "במה"
שהתירו. אבל אחרי שנתקדש ירושלים, נאסר להקריב בבמה והותר
רק ע"י הוראת שעה ע"פ נביא (ירושלמי מגילה).

והנה כשהקב"ה דיבר עם יעקב אבינו, זה כבר היה אחרי שנתקדשה
ירושלים (על ידי יעקב עצמו, שאמר – לעיל (כ"ח י"ז) זה בית
אלקים).

ויעקב אבינו היה מסופק האם המקום שדיבר איתו הקב"ה כאן,
נחשב קדוש ואפשר להקריב שם לקב"ה, או שמכיון שזה לא בית
אלוקים אסור, ולזה בישר לו הקב"ה שעתידים בניך להקריב, שיש
להם הוראת שעה לזה, וממילא מותר גם לך להקריב כי יש בזה צורך
להודות על הדיבור.

וזהו שכתוב מיד להלן (פס' י"ד) וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר
אֵתוֹ, באותו מקום הציב מצבה. (שבענו מטובך)

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבינו

על רמב"ם שמיטה ויובל פרק ה'

למכור בחנויות שמיטה לחילונים

שאלה: נסתפקתי בהאי דינא דפ"ח ה"י דאין מוסרין דמי שביעית לע"ה
שמא לא יאכל אותך בקדו"ש, היאך מותרין אנו למכור בחנויות שמיטה
לכל מאן דבעי כולל חילונים. וראיתי בבה"ל שם שהעלה דדוקא בדבר
המתקיים חיישינן שלא יאכל אותך בקדו"ש, וא"כ יוצא דבקבוקי שמן
הנשארים לזמן ארוך יהא אסור למכור לחילוני. וביין יש עוד סברא
לאסור, דהא במגע החילוני אוסר היין הוי מפסיד בידים פירות שביעית.
וצ"ע.

תשובת מרן שליט"א: מי אומר שמותר.

הקונה בחנות שמיטה מסתבר שהוא שומר שביעית

ושוב שלחתי ושאלתי: וא"כ יוצא דהחנויות שמיטה אפילו שמוכרות
מפירות אוצר ב"ד, כיון שעוברות על איסור מכירה של פירות שביעית
לע"ה, א"כ יהא אסור לקנות מהם משום מסייע.

תשובת מרן שליט"א: מי שקונה בחנויות של שמיטה מסתבר שהוא
שומר שביעית.

האם יש מקום להקל למכור לחילוני במקום שישנא ההולכים בדרך התורה
הגרש"ז אויערבאך זצ"ל בשו"ת מנחת שלמה (סימן ל"ה אות א') כתב
לצדד דאורח שאינו שומר תומ"צ, ואם לא נכבדו במאכל ומשקה משום
שאינו נוטל ידיו ומברך ייפגע ויכעס, ויתכן שע"ז יתרחק מהתורה
וישנא כל ההולכים בדרך התורה, נראה דרשאי לכבדו וצריך לעשות כן
כדי להצילו מעוון חמור של שנאת התורה ולומדיה. וכ"כ בס' פאר הדור
ח"ג (פכ"א הערה 121) בשם מרן החזו"א זצ"ל (אע"פ שבספרו
שביעית סימן י"ב סק"ט אינו מתיר באיסור ודאי אלא בספק).

והנה כתב הרמב"ם פ"ח ה"ב דלמלאכה שאפשר שתהיה אסורה ותהיה
מותרת מותר למוכרו לחשוד, וכתב שם בסק"ח בשם הגר"ש אלישיב
שליט"א דכ"ז לחשוד, אבל אם ידוע שישתמשו בכלים לאיסור אין
למכור ולהשאיל להם. ונסתפקתי האם בנדו"ד יהיה שייך משום סברא
זו שמכשילו בשנאה למכור כיום גם למאן דודאי יעבוד בשביעית
באיסור. וצ"ע.

תשובת מרן שליט"א: קשה להקל.

החשוד על הפירות אם אפשר לקנות ממנו ירקות

ירקן המוכר פירות וירקות, ולגבי הירקות אינו חשוד אך לגבי הפירות
הינו חשוד, האם מותר לקנות ממנו ירקות.

תשובת מרן שליט"א: מותר. ומש"כ בפ"ח בצה"ל ס"ק קע"ח דמרן
החזו"א זצ"ל התיר ליקח ירק של ששית ושל חו"ל מחשוד, הסיפור
מאחורי זה הוא שבשנה הראשונה מרן רצה לפתוח חנות שמיטה כדת
וכדין אך אף אחד לא הסכים, למעט אחד שהסכים אך עכ"ז הכניס
לחנוותו גם ספיחין, והעמיד את שניהם על השולחן ועשה מחיצה
ביניהם, ואמר החזו"א שע"פ דין היה צריך לאסור לקנות, אבל מכיון
שאין ברירה התיר. ואולי הייתי צריך להעיר דכ"ז רק אם אין ברירה
אחרת ולא כמשתמע מהלשון בצה"ל דהוא לכתחילה, אך כיון דהתיר
התיר.

לקנות מחשוד בזמן שרוב אינו שביעית

בפ"ח ס"ק קי"ג כתב דכל מה שאסור לקנות מהחשוד הוא דוקא בקרוב
לשביעית, ולא דוקא קרוב, אלא כל שיש בו רוב מאינם שביעית אפילו
קרוב מותר. ולדידי צ"ע, דהא סמוך ונראה בס"ק קי"ז כתב דרוב מתיר
ליקח מהשוק מתגר ע"ה, מיהו מחשוד אסור ליקח אף כה"ג. וצ"ע.

תשובת מרן שליט"א: צריך לתקן מע"ה במקום מהחשוד.

(תשובות מאהבה להגר"א טיגר)

בדרכו נלך

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- הרב יצחק אוסטרליץ מנכ"ל איגוד הסמינרים נכנס לרבן של ישראל יחד עם בנו להתברך לרגל שמחת בר מצווה לבנו, רבינו בירך את הרב אוסטרליץ והעניק דורון דרשה לחתן את ספרו "אורחות יושר".

- במרכז הנוכח הבית וקביעת מזוזות לת"ת 'תורה ודעת' בשכונת "נוה יעקב", בנשיאות רבינו, הוקרא מכתב חיזוק וברכה מרבינו למעמד ע"י שד"ר סג"ר י-ם הרב ישראל קלרמן.

- הנגיד הרב שלמה ורדיגר מראשי אגו"י באמריקה נכנס לרבן של ישראל עם נכדו לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות.

- רבן של ישראל כתב מכתב למען מגבית עבור בית המדרש נחלת יעקב, וז"ל קדשו: שמחתי באומרים לי בית ה' נלך, ובפרט בית מדרש נחלת יעקב בראשות הגאון רבי מרדכי שמואל אדלשטיין שליט"א, מקום תורה ותפילה שבו עמד אביו הגאון הגר"י אדלשטיין זצוק"ל וביקש על ישראל, ואף פעל רבות למען ירווח למתפללי בית הכנסת, וכעת ב"ה שהרחיב המקום, ודאי חוב על כל אחד ואחד לסייע למען בניית וכבוד בית הכנסת, ויראה כל אחד לא להשתמט מכך, וכל המתאמץ בזה יותר, תפילתו תשמע ביותר, ויזכו שזכות הרב זצ"ל יעמוד להם שיעתיר עליהם בכל מה שצריכים, ויושעו בס"ד במהרה בכל הענינים תשועת עולמים.

- בקודש פנימה נערך מעמד לחיים לרגל אירוסין נישואי, נכדה לחתנו הגה"ג ר' שרגא שטינמן ר"י ארחות תורה, בת לנכדו הגאון ר' ישעיה כהן מראשי ישי"ק עטרת יוסף, עם החתן הבה"ח ישראל יצחק פרידמן נ"ו מבחירי ישיבת ארחות תורה, רבינו בירך בחום את החתן ובני המשפחה.

- רבותינו עיני העדה רבן של ישראל מרן שר התורה שליט"א ורבינו מרן ראש הישיבה שליט"א כתבו מכתב חריף נגד פרצת גדר ההלכה בהתרת אשת איש לעלמא שלא כדין רח"ל, ע"י ג' דיינים בהרכב בית הדין הרבני בת"א, וזה לשון קדשם:

בס"ד כסלו תשפ"ב
על משמר קדושת ישראל

הננו מצטרפים למהארת הרבנים הגאונים שליט"א על כבוד שמים אשר הולל בפריצת גדר ההלכה, להתיר אשת איש לעלמא שלא כדין רח"ל, על ידי ג' דיינים בבית הדין הרבני בתל אביב, והננו בקריאה ואזהרה לכל העוסקים במינוי דיינים שיוהרו וישמרו עצמם מאוד שלא למנות דיינים או הרכבים שהלילה עלולים לפרוץ פרצות ולהורות שלא כדין, ולגלות פנים בתורה שלא כהלכה, ומעות לא יוכל לתקן.

ואנו פונים לכל מי שבידו לעמוד על משמר קדושת ישראל, ולעשות ככל שביכולתו לגדור מחיצת הכרם שנפרצה, ויה"ר שהשי"ת יערה רוח טהרה ממרום, וילמדו תועים בינה, ויקיים בנו במהרה הכתוב 'ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועצך כבתחלה אחרי כן יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה', במהרה בימינו אמן.

צילום: שוקי לרר

אבא אוכל משחיטה זו – הגרש"צ רוזנבלט יחד עם ראשי משחטת אחדות בביקור אצל רבן של ישראל

מרא דאתרא בני ברק הגאון הגדול רבי צבי שבח רוזנבלט שליט"א, הגיע לביקור מיוחד ומרגש אצל רבן של ישראל מרן שר התורה שליט"א. לביקור נלוו ראשי משחטת 'אחדות' מר בני קרן ומר איציק רביב מחברת 'אמי למהדרין'.

משחטת אחדות הנמצאת תחת הכשרות המהודרת של רבני העיר ב"ב הגרש"צ רוזנבלט והגרחי"א לנדא רבני העיר ב"ב – כבר קנתה לעצמה שם בקרב הציבור המקפיד על קלה כבחמורה, לאור ההידורים הרבים והחומרות הנהוגות במשחטה.

רבינו שליט"א התרגש מאוד מהביקור, ואף הביע הערכה וחיבכות יוצאים מוגדר הרגיל, לאור ההיכרות רבת השנים וההערכה העצומה שהוא רוחש להגרש"צ רוזנבלט מזה עשרות בשנים.

הגרש"צ רוזנבלט סיפר לרבינו שליט"א על הידורי הכשרות הרבים והחומרות הנהוגות במשחטה, המאפשרים לכל בן תורה לאכול מתוצרת המשחטה ללא חשש כלל תוך השגחה קפדנית שלו ושל הרב לנדא, הרב רוזנבלט הוסיף שבימים אלו יוצאים לשחיטת בקר בהו"ל תחת הכשרות המהודרת של רבני בני ברק וכי כל החומרות וההנהגות שמרן ביקש ממנו להקפיד ולהדר בהוראות הכשרות בטרם נכנס לתפקידו כרבה של בני ברק יחד עם הרב לנדא, מיושמים הלכה למעשה.

רבינו שליט"א הביע שביעות רצון ושמה שמה גדולה כאשר הרב רוזנבלט הציג בפניו את בעלי המשחטה בני קרן ואיציק רביב, שהשקיעו מהחברה שבניהולם ממון רב, על מנת לעמוד בדרישות הכשרות המחמירות שרבינו עצמו הורה עליהם, מיד עם המינוי שלו יחד עם הרב לנדא לכהן כרבני העיר בני ברק וכמו שעומדים בראש מערכת הכשרות המהודרת של הרב לנדא והרב רוזנבלט רבני העיר ב"ב.

הרב רוזנבלט הדגיש בפני מרן, כי למעשה זו הכשרות של מרן מאחר וכל החומרות וההידורים שמרן דרש, מיושמים הלכה למעשה.

רבינו שליט"א התרגש מהדברים ומהנכונות של בעלי המשחטה להשקיע הון עתק, בכדי שבני התורה יוכלו להעלות על שולחנם את התוצרת המהודרת ביותר, ואף בירך אותם שיוכו לשפע ברכות ולהצלחה מרובה בזכות המסירות הגדולה שלהם למען הידורי הכשרות והיקפי ההשקעה המרובים.

במפגש השתתף גם בנו חביבו הגאון הגדול רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א שאמר לבעלי המשחטה: "שתדעו לכם, שמה שאתם משקיעים זה דבר עצום, ואבא שיחי' מעריך עד מאד את הכשרות, ואף אוכל משחיטה זו וסומך על הכשרות של הרב רוזנבלט, אותו הוא מכיר שנים רבות והוא אף ביקש שיעמוד בראש מערך הכשרות".

יו"ל ע"י קו דרך אמונה: 0799-211-666

לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com

הגיליון יו"ל בסיוע עמותת 'נעשה אדם' ע.ר. 580652063

ניתן לתרום בקופת "דרך אמונה" למרגלות בית רבינו
או בפלאפון – 052-760-6474 [אפשרות להנצחה]